

Kvalitetsstandard for Vejtræer - Højstammede træer til by- og vejformål

Forslag udarbejdet i regi af PartnerLandskab www.partnerlandskab.dk i projektperioden 2009 – 2010 med afslutning august 2010.

De deltagende parter i projektet har været:

- Dansk Planteskoleejerforening
- P. Kortegaards Planteskole
- Praktiserende Landskabsarkitekters Råd
- Foreningen af Danske Kirkegårdsledere
- Danske Anlægsgartnere

Projektet er udført af Skov & Landskab, KU- LIFE, ved projektleder Seniorrådgiver Palle Kristoffersen og forsker Oliver Bühler.

1. Størrelsesangivelser

Størrelsesoversigt Vejtræer - Højstammede træer til by- og vejformål

Stammestørrelse		Roddiameter		Klumpfacon	Stammehøjde	Totalhøjde	Kronebredde
Omfang	Diameter	Barrodet	Klump	Typiske	Forberedt til opstamning	Vejledende	Vejledende
(1 m højde i cm)	(1 m højde i cm)	(minimum i cm)	(fast mål i cm)		(højde i cm)	(højde i cm)	(bredde i cm)
14 til 16	4,5 til 5,1	60	45	kugle/rund	200	400	125
16 til 18	5,1 til 5,7	70	50	kugle/rund	225	425	150
18 til 20	5,7 til 6,4	80	60	kugle/rund	250	450	175
20 til 25	6,4 til 8,0	100	70	kugle/halvrund	275	500	200
25 til 30	8,0 til 9,5	120	80	halvrund/flad	300	550	225

Stammestørrelse:

Højstammede træer størrelsesangives efter deres stammeomkreds målt i cm 1 m over terræn målt i planteskolen.

Stammehøjde:

Højstammede træer er opstammet eller kan opstammes til de i tabellen anførte højder. Under den angivne stammehøjde kan der være kronegrene forberedt til opstamning ved at have tykkelser under 1/3 stammediameter.

Totalhøjde:

Højstammede træer har en vejledende minimumshøjde svarende til deres stammeomfang som anført i tabellen. Angivelserne dækker det arts- og sortsmæssige sortiment for vejtræer. Kan som vejledning suppleres for den enkelte art og sort. Højde måles til knoppen på topskuddet.

Kronebredde:

Højstammede træer har en vejledende minimumskronebredde svarende til deres stammeomfang og højde som anført i tabellen. Angivelserne dækker det arts- og sortsmæssige sortiment for vejtræer. Kan som vejledning suppleres for den enkelte art og sort. Bredde måles fra knop til knop.

Størrelse inden for partier:

Ved partier bestående af flere træer i samme størrelseskategori fordeler træerne sig jævnt inden for størrelsesintervallet og er ensartede i højde og kronebredde.

2. Stamme og top

Stammerethed:

Stammen er den del af akslen, som er to vækstsæsoner eller ældre. Stammen udgør sammen med toppen en gennemgående akse hele vejen op gennem træet.

Stammen er ret i hele sin højde. Stammen afviger maksimalt +/- 3 cm fra centerlinien målt fra bund til top. Gælder også ved basis af podede træer og ved reguleringer foretaget ved opbinding af nyt topskud.

Topskud:

Topskuddet er den del af akslen som er yngre end to vækstsæsoner. Der er ét tydeligt markeret topskud, der i højde og struktur afviger fra øvrige kronegrene. Beskæring for at regulere højden er foretaget på ét-årige skud.

Stammeafsmalning:

Stammen har jævn afsmalning fra bund til top, der betyder en stigende stivhed ned gennem træet. Træet kan stå selv uden støtte af stammen.

Opstamminger:

Opstamning er foretaget så der ikke er friske afskæringssår på stammen ved levering.

3. Krone

Kronegrene:

Kronen udgøres af kronegrene som er to vækstsæsoner eller ældre og som årligt er reguleret på længde og i struktur. Kronegrene er uden flerårige forgreninger tættere end ½ m på stammen. Korrigerende beskæring er foretaget på 1-2 års grene.

Længde:

Kronegrenes længde er bestemt af deres placering på stammen. Kronegrenes længde aftager op ad stammen.

Tykkelse:

Kronegrenes tykkelse målt uden for grenkraven er under ½ af stammens diameter målt under sidegrenen. Kronegrenes tykkelse aftager op ad stammen.

Antal kronegrene:

Antallet af kronegrene per meter stamme er afpasset efter art og klon og hensynet til fremtidig opstamning og kroneudvikling. Typisk grenantal er fra 6 til 9 grene per meter stamme. Inden for partier må antallet af kronegrene maksimalt variere 50 %.

Fordeling op ad stammen:

Kronegrene er jævnt fordelt op ad stammen. Maksimalt to kronegrene i samme højde.

Fordeling rundt om stammen

Kronegrene er jævnt fordelt rundt om stammen. Der er maksimalt 90° uden kronegrene.

4. Rødder

Størrelse:

Røddernes størrelse overholder de mål, der er anført i tabellen.

Rodens struktur:

Den alsidige rod har mindst tre kraftige hovedrødder med højest 150° mellem disse.

Barrodstræer:

Roden er optimeret til plantning ved at have en rig forgrening og mange finrødder. Visse arter leveres ikke barrodede i alle størrelser.

Klumper:

Klumper er faste opgravede jordklumper emballeret i omsætteligt naturjute og trådnat af ubehandlet jern.

Klumpform bestemmes af træstørrelse og klumpstørrelse. Særlige ønsker til størrelse og form skal specificeres og aftales

Omplantning:

Omplantning er foretaget 2-5 vækstsæsoner før levering. Tidsintervallet er tilpasset de enkelte arter og sorter. Korteste interval for kraftigt voksende arter og sorter.